

Pohjoisen ja arktisen alueen vaikutus turvallisuuteen

MTS seminaari Oulu 3.6.2013

Hannu Halinen

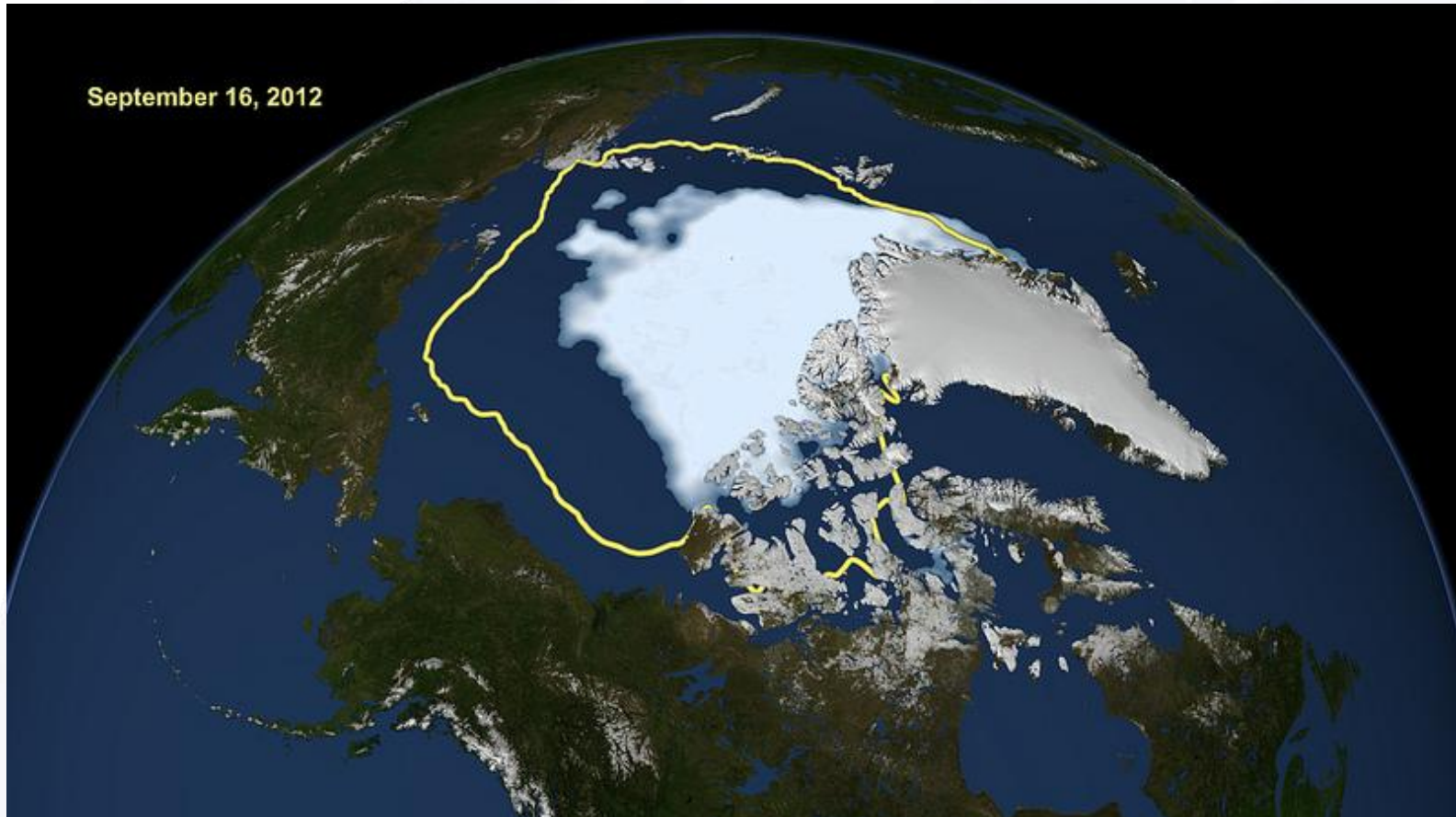
Arktinen suurlähettiläs

Arktiset vyöhykkeet

Syksyllä 2012 arktisen merijään määrä oli satelliittihavaintohistorian pienin.

Kuva: NASA/Goddard Scientific Visualization Studio

Suomen arktinen visio

- Suomi on aktiivinen arktinen toimija, joka osaa kestäväällä tavalla sovittaa yhteen arktisen ympäristön reunaehdot ja liiketoimintamahdollisuudet kansainvälistä yhteistyötä hyödyntäen.

Arktinen Suomi arktisena osaajana

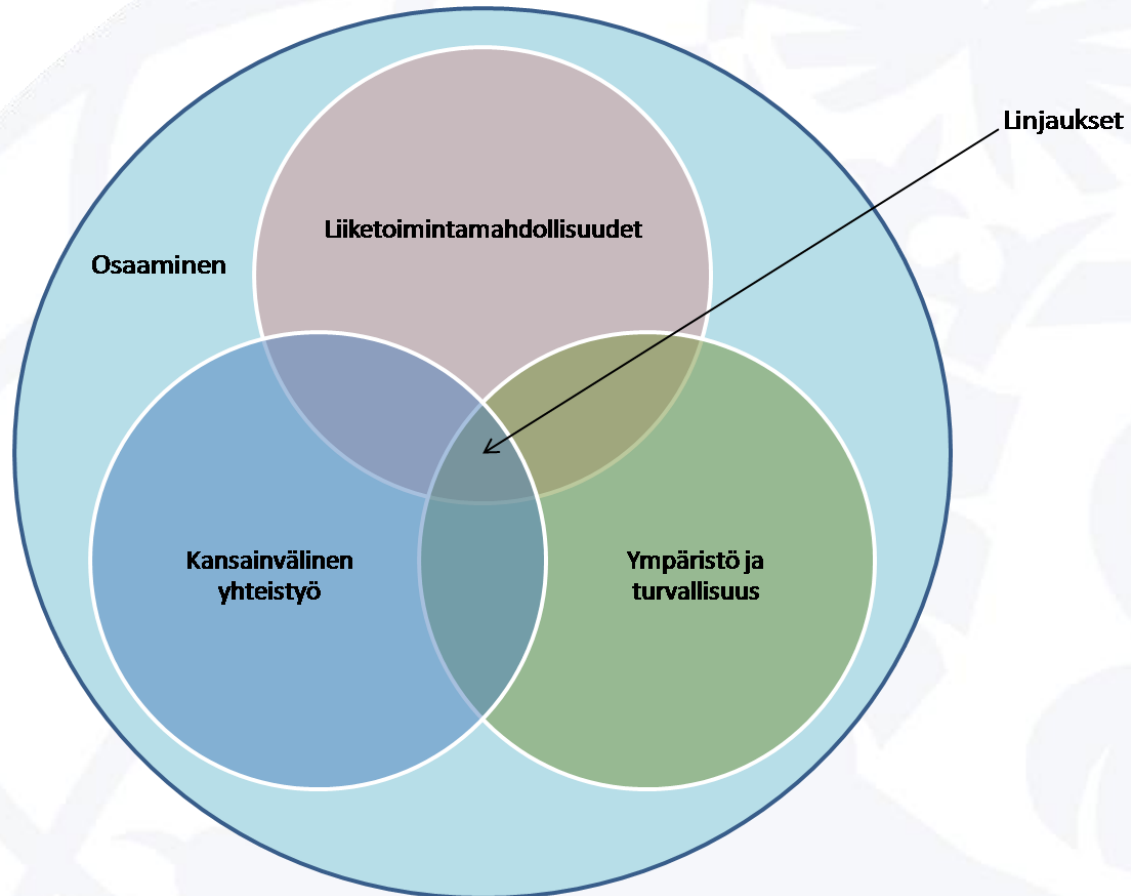
Hallituksen linjaukset 10.10.2012

- **Suomi on arktinen maa**

Ilmasto, luonto, maantiede, historia ja kokemukset ovat muokanneet arktisen identiteettimme. Suomen kansa on kokonaisuudessaan arktinen kansa; kolmasosa 60. leveyspiirin pohjoispuolella asuvista on suomalaisia. Saamelaisten asema Euroopan ainoana alkuperäiskansana huomioidaan ja heidän osallistumisensa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana vaikuttavien asioiden käsittelyyn turvataan. Suomen pohjoisosa tulee säilyttää vakaana ja turvallisena toimintaympäristönä.

”Arktinen timantti syntyy paineessa”

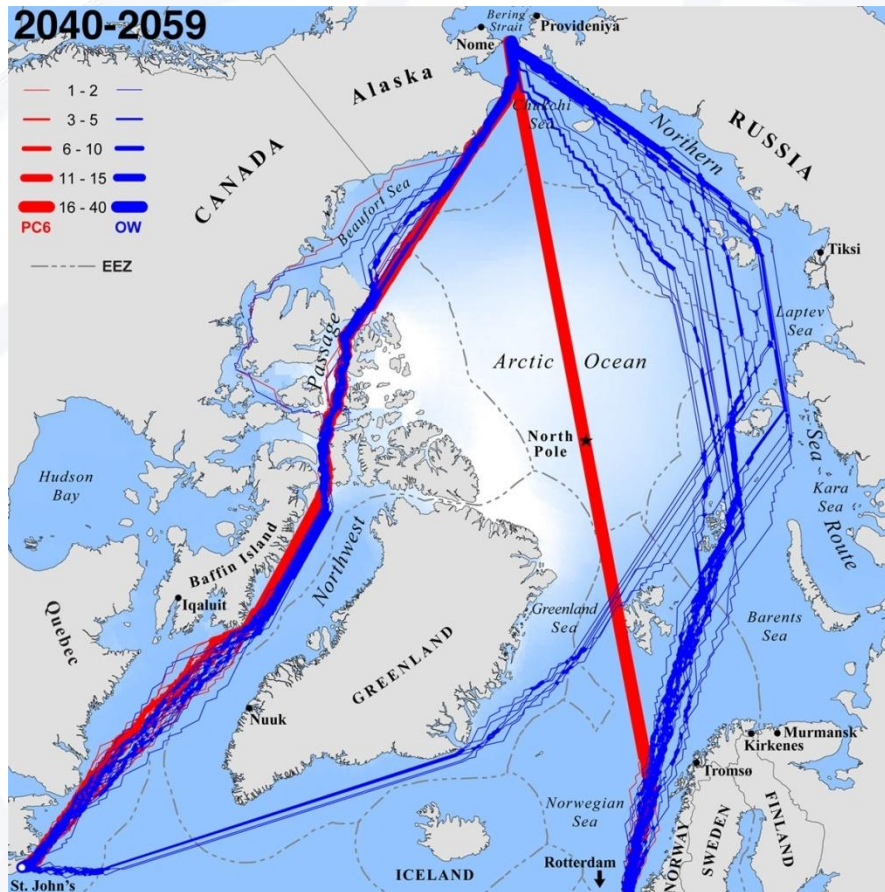

- **Kansainvälinen arktinen yhteistyö**

Suomen arktisen aseman vahvistaminen, kansainvälisen yhteistyön laajentaminen ja vakauden ylläpitäminen arktisella alueella ovat keskeisiä tavoitteitamme.

Arktiset merireitit

Courtesy of Laurence C Smith

Arktisen alueen monitahoiset muutostekijät:

- ilmasto
- kansainvälinen politiikka
- talouden globalisaatio
- luonnonvarojen kysyntä
- teknologian kehitys
- kansainvälinen oikeus

Arktiset kehitystekijät eivät konventionaalisia sotilaallisia huolenaiheita

- kriisi ei ole näköpiirissä
- jännitteet pysyneet alhaisina
- avoimet kysymykset selvitetään rauhanomaisesti. tieteellisin perustein
- luonnonvarojen hyödyntämiseen ei ryntäystä, vaan varovainen suhtautuminen

Arktisen maiden puolustusvoimilla lisääntyvää yhteistyötä

- Barents Rescue
- Nordefco
- Arctic Security Forces Roundtable -komentajien tapaamiset

- Muut turvallisuusrakenteet
- Kansalliset näkökohdat

Yhteistyö

- luottamuksen lisääjänä
- valmiudet pelastustoiminnassa ja öljyvahinkojen korjaamisessa
- lisääntyvän toiminnan ja läsnäolon merkitys

Tavoitteet vakauden säilyttämiseksi

- Turvallisuuden ja vakauden ylläpitäminen
- Ajantasaisien tilannekuvan muodostaminen
- Arktisen yhteistyö- ja toimintakyvyn kehittäminen

Sisäinen turvallisuus

- pelastuspalveluyhteistyö ja avunanto
- viranomaisyhteistyö eri tasoilla
- rikostorjunta

Arktinen neuvosto

- keskeinen yhteistyöforum
- turvallisuus käsitteenä ei agendalla
- ”vakaus-arkkitehtuurin” keskeinen tekijä
- sotilaallinen voima ei perusteena, vaan monenvälinen yhteisten etujen ajaminen

Arktinen neuvosto pohjoisnavalla 10.4.2013

- Suurin uhka arktiselle rauhalle ja turvallisuudelle ilmastonmuutos
- Vakauden perustana yhteistyö, keskinäisriippuvuus, luottamus ja avoimuus
- Kansainvälinen oikeus
- Suvereniteetin kunnioittaminen, yhteiset ja muiden edut huomioonottaen

Kiitos!

